

■ Qarib MEHDİ

PƏNCƏRƏDƏN GƏLƏN QONAQ

Qaranlıq ona dərin bir bataqlıq kimi görünürdü. O, bu uducu məkandan xilas olmağa çalışırdı. Tərpəndikcə daha dərinə gedirdi. Ağır xəstəliyi lal bataqlığa - səssiz qaranlığa vəzifə borcunu yerinə yetirməyə şərait yaratmışdı. Durğunluq da ölümə, cəhd də. Ancaq o, ölmək istəmirdi.

Qızından başqa hamı onu atmışdı. Vecsiz, xeyirsiz bu ağır yükü heç kim gezdirmək istəmirdi. Yalnız qızı atasına qarşı son borcunu yerinə yetirir, xərəyini verir, dərmanlarını içirir, tərlı paltarlarını dəyişdirirdi.

Atasının narahatlıqla çırpındığı nəzərindən yayınmadı. Gecə yarından keçsə də, qocanın gözlərinə yuxu yaxın gələ bilmirdi. Qızı astadan səsləndi:

- Nə lazımdır, ata?

Qoca inilti ilə qızına cavab verdi:

- Üzümü pəncərəyə tərəf çevir.

Qızı atasının istəyindən həm təəcübləndi, həm də sevindi. Atasını "üzümü qibleyə çevir" deməmişdi. Görünür, hələ yaşayacağına ümid bəsləyirdi.

Bu evdə sükut zahirən hökmrən idi. Qoca səssizcə üzünə pərdə çəkmiş pəncərəyə baxırdı. Ona elə gəlirdi

ki, haradasa uzaqlardan - üfük deyilən sehrli bir məkandan gurultu səsi gəlir. Nəse yarılır, nəse doğulur. Birdən qocanın dodaqları tərpəndi, dili söz tutdu:

- Gəlir, qızım! Səssiz addımlarını eşidirəm. Qonağı qarşılamaq lazımdır.

Qız atasını başa düşmədi. Bu qaranlıqda hansı qonağın gəlişindən söhbət gedə bilərdi?! Bəlkə, atasını qara basırdı? Bəlkə, atası sayıqlayırdı? Kəsdirə bilmədi.

Atanın buyruğunu yerinə yetirmək lazım idi. Qız yatağından qalxdı. Yarıyuxulu gözləri özünə gəldi. Hər ehtimala qarşı özünü öteri də olsa, sahmana saldı. Atasının dediyi, gecənin bu vədəsində gəlişinə güman olmayan qonağı qarşılamaq üçün qapıya doğru addımladı.

Ata onu başa düşməyən qızının yanlış addımını düzəltdi:

- Səmtini dəyiş, bala! Mən ayrı qonağın gəlişindən danışaram. Pərdə pəncərəni boğur, onun yolunu kəsir. Pərdəni geri çək. Bil ki, bütün qonaqlar qapıdan gəlir, işıq pəncərədən...

Haradasa nəse yarılır, nəse doğulurdu. Bu səssiz gurultunu qız da eşitdi. İrəli durub pəncərəni örtükdən xilas etdi. İndi bir azdan təşrif buyuracaq "ışıq" adlı qonağın yolu açıq idi.

UYĞUNLAŞMA

Əlbəttə, bütün insanlar kimi onun da yaş kağızında rəsmi adı var. Bəzən, deyilənməz bildiyimiz nəsnelər də dəyişikliyə uğrayır. Elə onun adı kimi...

İki halda dəyişiklik baş verir: ehtiyac dirənəndə və sevgi doğulanda.

Sevirdim. Onun üçün hər cür fədakarlığa hazır idim. Yeri gələndə bu fədakarlığı sübut etməkdən sonsuz həzz alırdım. O da məndən geri qal-

Essələr

mır, cavab olaraq lazım olan addımlarını atırdı.

Onun qəlb evini, könül şəhərini fəth etmişdim. Özümü qalib sanırdım. Qaliblər fəth etdiyi məkənin adını dəyişməyə ixtiyarlıdırlar. Məhəbbətimə "hə" deyə üreyinə "könül" adı qoydum. Təklifimdən məmnun oldu, sevindi. Bundan sonra onu "Könül" deyə səslədim. O, mənim bu harayıma, çağırışıma məmnuniyyətlə cavab verirdi.

Sevgi həm də yarış - fəda olmaq, qurban olmaq yarışdır. Bizim sevgimizə qibtə edə bilərdilər. Fədakarlıq elmini, cəsaretini bizdən öyrənə bilərdilər. Çünki biz qarşı tərəfi daha çox istədiyimizi, qurban getməyə hazır olduğumuzu hər addımda sübut edirdik. Hərdən mübahisə edirdik:

Mən deyirdim:

- Mən səni özümdən çox istəyirəm!

Könül cavab verirdi:

- Yox, mən səni özümdən çox istəyirəm!

Şair Qədir Qəndilin dedikləri necə də yerinə düşürdü:

***Mən qurban kəsildim, sən fəda oldun,
Bizim aramızda qal əksilmədi.***

Buna qədər sevgi ehtiyacı arxada qoyurdu. Nə oldusa, nə baş verdise, günlərin birində ehtiyac sevgidən öne keçdi. Bəlkə də, nə şəkildə olursa olsun, var olmaq instinkti öz işini görmüşdü?! Könül bu dəyişikliyi (əslində dönüklüyü) gizlətmədi:

- Elə bir hadisə baş verdi ki, seçim qarşısında qalmalı oldum. Səni tutsam, itirməli, onu tutsam, qazanmalıydım. Sevgi məni sənə, şöhrət ona bağlayırdı. Hansına üstünlük verməliydim? Xeyli tərəddüddən sonra gördüm ki, özümü səndən çox istəyirəm!..

Dinmədim. Xəyalım uzaqlara qanadlandı. Haradan gəlmişdik, indi hara gedirik?! Özümdə deyildim. Ona necə cavab verəcəyimi bilmirdim. Görəsən, niyə belə oldu? Hansı sınağa dözümlü çatmadı? Niyə qüdrətli sevgi təmənnalı ehtiyaca məğlub oldu? Bunun səbəbini ancaq Könül bilirdi.

Artıq romantik qanadları xeyrinin şərini bilən, qazancını, itkisini dəqiqliklə hesablayan gerçəklik əvəz etmişdi. O, düşdüyüm vəziyyətin dərinliyindən, qaranlığından məni üzə, işığa çıxarmağa cəhd etdi. Mənə anlatmağa çalışdı ki, yaranmış vəziyyətə uyğunlaşmaq yüngüllük gətirər. İnanmaq istəmədiyim səs Könülün səsi idi. Qulağın nə təqsiri, o eşitdiyini mənə çatdırırdı:

- Sözümə uyğun qarşılıq qaytar. Sən də de ki, özünü məndən çox istəyirsən.

Xeyli fikrə getdim. Mən onun tutduğu yeni yolun yolçusu ola bilməzdim. Ən azı eşqi ilə pərvazlandığım Könülü üreyimdən çıxarmalıydım. Yox, buna mənim gücüm çatmazdı. Alçaldıcı dəyişikliyi mən bacara bilməzdim. Halıma acıyan Könül yenə səsləndi:

- Mənim qərarım aydındır. Bəs sənənin qərarın necə olacaqdır? Mənə cavab ver...

Köksümü ötürüb ağır-ağır dilləndim:

- Sənə verəcəyim cavabı şair Barat Vüsal mən düşündüyümdən tutarlı deyib. Eşit o sözləri:

***Eşq əlində deyilsə,
Əllərdədir yaxam, bil.
Harda Könül yoxdusa,
Həmin yerdə yoxam, bil...***

Mənim gücüm çatmayana, bəlkə, Barat Vüsalın gücü çatdı...